

Natalia armus välispraktikal Lissaboni

■ **Narvast pärit Natalia Gavrjušina, kes veetis Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilase-na kolm kuud Portugalis, peab seda oma tudengielu kõige eredamaks ajaks. "Oleks rumal sellist võimalust mitte kasutada," leiab ta.**

Mida selleks tegite, et teise riiki praktikale pääseda?

Soov osaleda Erasmus programmist tekkis mul juba 10. klassis, kui käisin oma tulevase ülikooli lahtiste uste päeval. Teadsin sellest programmist tänu oma vennale, kes sõitis vahetusüliõpilase Inglismaale.

Tallinna Tervishoiu Kõrgkool pakub välja pika nimekirja välisüliõpilastele, kuhu mina kas õppima või praktikale. Mina valisin teise variandi.

Seda, et ma sõidan Portugal, täpsemalt Lissaboni, teadsin 11. klassist peale. Miks? Ma ei tea seda siiani. Tõenäoliselt siisetunne ütles ette. Olen alati olnud hingelt lähedasem lõunamaadele. Seal on ilu, eredad värvid, naeratused, soojus. Pealegi tuleks minu arvates sõita just nimelt sellisesse riiki, mis on sinu kodust täiesti erinev. Siis saad kogeda täiesti teistsugust reaalsust, kultuuri, inimesi, ellusuhtumist.

Meie koolis pole keeruline sõita sinna, kuhu soovid. Peamine on, et poleks õppimises võlgu ja tuleb õigeaks ajaks esitada taotlus.

Mille poolest erineb töö- ja kultuur Tallinna ja Lissaboni haiglates?

Santa Maria haigla, kus olin sisehaiguste praktikal, on tähtsaim haigla nii Lissabonis kui kogu riigis. Mind hämmastas meditsiinipersonali suhtumine patsientidesse - inimesi tahetakse tõepoolest aidata. Palju räägitakse nii patsiendi kui

tema perega. Võisime veeta terve tunni ainult ühe patsiendi juures. Siin on iga õe kohta 5-7 patsienti, nii jääb igapäevale aega.

Praktikantidesse suhtuti rangelt ja see, et olin teisest riigist, ei tähendanud, et ainult poleks midagi nõutud. Nii peabki olema ja see aitas mind edaspidi. Hakkasin rohkem läbi mõtlema oma tegevusi ja keskendumata tööle, mida teen.

Kirurgiapraktikale sattusin Sao Jose haiglasse. Eestis töötan kirurgiaosakonnas, seetõttu kujutasin ette, mis mind ees ootab. Aga kõik oli hoopis teisiti! Selgus, et tegemist on päevakirurgiaosakonnaga, mis tähendab, et patsient tuleb hommikul operatsioonile ja enamasti samal päeval läheb koju.

Kättega polnud seal eriti midagi teha, rohkem tuli suhelda patsiendiga. Kuna ma portugali keelt ei kõnele, oli mul raske ja ausalt öeldes ka igav. Ma armastan suhtlemist, aga ka kättega tööd.

Õnneks avanes praktika teisel nädalal võimalus pääseda operatsioonisaali, et lihtsalt vaadata. Kokkulepe oli nädalaks, aga nii, kui üle operatsioonisaali läve astusin, mõistsin, et tahan siia jääda. Oma suureks rõõmuks sain loa läbida kogu edasine praktika operatsioonisaalis. Tingimusel, et õpin ja töötan väsimatult. Nii algas minu kõige keerulisem ja parem praktika elus. Minu mentor Carla oli õpe-



Natalia Gavrjušina tundis end Portugalis suurepäraselt, sest armastab ilu, soojust ja naeratavaid inimesi.

taja, kellest võiks ainult unistada. Tõeline professionaal. Usun, et selle poolteise kuuga sain teada rohkem kui mitme aastaga. Iga päev tegin koduseid ülesandeid, omandasin kõik, mida olin päeva jooksul üles kirjutanud. Ja igal hommikul minu teadmisi kontrolliti.

Mis oli kõige arendavam?

Ma ei hakka kirjeldama, mida kõike selle aja jooksul tegin, aga asi jõudis sinnani, et õppisin ära instrumentide nimed portugali keeles, et assisteerida arsti kahe operatsiooni juures! Seda tunnet ei saa sõnadega edasi anda. Kollektiiv sedavõrd usaldas mind, et lubas mul täita minu unistuse. Nende usk minusse pani mind ka ennast iga päevaga enesekindlamana tundma.

Sellest kollektiivist võiks kirjutada terve raamatu. Ma sain jälgida tõeliste professionaalide tööd. Aga kõige olulisem oli see, et tundsin end osana kollektiivist, nagu oleksin siin kogu aeg olnud. Nad ei näinud minus mingit praktikanti Eestist, vaid oma tulevast kolleegi. Nad suhtusid minusse täieliku lugupidamise ja usaldusega, tahtsid mulle edasi anda võimalikult palju teadmisi ja oskusi.

Poolteise kuuga saime väga lähedaseks ja lahkusime pisarates. Tänu internetile on mul oma mentoritega siiani soojad suhted. Nad on alati teretunud minu kodus, nagu ka mina nende juures.

Kui palju oli aega ja võimalust Portugalis ringi vaadata?

Praktika kõrval loomulikult nautisin elu Lissabonis. Elada sellises linnas on tõeline õnn! Portugal vallutas mu südame igaveseks, ma armusin Lissaboni. See linn on nagu suur muuseum lahtise taeva all.

Pidevalt jalutasin linna peal, külastasin muuseumi - igal pühapäeval pääseb kõikidesse muuseumidesse tasuta. Kuulasin fado't (Portugali rahvalik muusikastiil, nukker ballaaditaoline laul - toim.), sõin mereande ja kooke, nautisin tõelist kohvi... Sain käia ka pealinnast väljaspool.

Inimesed on siin väga avatud, kõik naeratavad. Jah, praegu on riik kriisis ja Portugali jaoks on keeruline aeg, aga naeratused ja soojus pole inimestes kadunud. Ja kuidas

MIS ON ERASMUSE PROGRAMM?

Erasmus on Euroopa elukestva õppe programmi kõrghariduse allprogramm, mille peamine eesmärk on parandada kõrghariduse kvaliteeti ja tugevdada selle Euroopa mõõdet.

Üks Erasmus programmi tegevusi on üliõpilaste õpiränne, mille eesmärk on õppimine või praktika mõnes Euroopa riigi kõrgkoolis. See võib kesta kolmest kuust aastani.

Igas osalemisõigusega Eesti kõrgkoolis on olemas Erasmus programmi koordinaator, kes oskab kõige paremini aidata nii väliskõrgkooli valimisel kui ka taotluste, valikutingseduuride, tähtaegade ning praktiliste küsimuste puhul.

Allikas: sihtasutus Archimedes

nad armastavad oma maad! Nad tunnevad uhkust selle üle, et on portugallased ja põhjusega. Portugal pole andnud palju mitte ainult oma elanikele, vaid suurte maadeavastuste näol kogu maailmale.

Pole kahtlust, et need kolm kuud olid minu tudengielu kõige eredamad ja saadud emotsioonid jäävad minuga alati seks. Erasmus on suurepärase programm. Loomulikult ei pruugi kõik välismaal meeldida ja võib tekkida soov tagasi tulla, aga see avab maailma, uue maa, kultuuri, inimesed. Te avate end ise ja võib-olla isegi leiate end. Oleks rumal sellist võimalust mitte ära kasutada.

SIRLE SOMMER-KALDA

Vabatahtlik töö Jõhvis täitis unistuse

■ **Ukrainlannal Viktoria Salomatinal aitab vabatahtlik töö Jõhvi puuetega inimeste päevakeskuses tabada kaks kärbest ühe hoobi-ga: aidata teisi ja näha maailma.**

Zaporozje linnast pärit Viktoria rääkis, et vabatahtlik töö oli tema teadlik valik ning ta otsis selleks võimalusi pool aastat. "Kahjuks ei ole Ukrainas rahvusvaheline vabatahtlik töö sellisel tasemel arenenud ja polnud lihtne leida programmi, mis seda võimaldaks." Viktoria soov oli tulla mõnda Balti riiki. "Meil on ühine ajalugu ja arvasin, et nendes riikides leiab inimestega kergemini ühise keele," rääkis ta. Kuu aja eest saabunud Viktoria on Eestis esimest korda ja tunneb end siin koduselt. "Siin on kuidagi õdus, võib-olla sellepärast, et Eestis ei ela nii palju inimesi kui Ukrainas. Nii kollektiiv kui kliendid võtsid mind väga soojalt vastu. Siin ollakse juba võõrastega harjunud."

Viktoria ülesanne on osaleda aktiivselt keskuse elus ja täien-

dada seal pakutavaid tegevusi. Inglise keele tundide andmisega jätkab ta oma armeenlannast eelkäija panust. Samas teeb ta kõike, mida vaja, ja kolleegid kiidavad, et Viktoria ei istu hetkekski käed rüpes.

Osaleb kõiges

Vabatahtliku töö kasuks otsustas ukrainlanna kahel põhjusel.

"Olen alati tahtnud oma tööga kedagi aidata. Olen ajakirjanik ja see on väga huvitav, keeruline ning tähtis elukutseline, aga mitte selline, millega võid päästa maailma. Teiseks oli mul soov näha maailma, aga turistina ei saa täielikku ettekujutust elust võõral maal. Kümme kuud vabatahtlikku tööd annab selle võimaluse, seetõttu aitas Eestisse tulla ka näha maailma."

MIS ON EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS?

Euroopa vabatahtlik teenistus on võimalus Euroopa noortele (18-30 eluaastat), kes soovivad 2-12 kuud teha välisriigis vabatahtlikku tööd ja sealjuures tutvuda selle riigi keele, inimeste ja kultuuriga.

Organisatsioonidele pakub Euroopa vabatahtlik teenistus võimalust kas saata Eesti noori vabatahtlikku tööd tegema või kaasata enda igapäevatoosse välisriigist tulevaid vabatahtlikke.

Alates eelmisest aastast on Euroopa Komisjon loonud lisa-koostöövõimaluse, et kaasata rohkem osalejaid kuuest idapartnerluse naabrusspiirkonna riigist Armeenias, Aserbaidžaanist, Valgevenest, Gruusias, Moldovast ja Ukrainast.

Allikas: Euroopa Noored Eesti büroo

Viktoria soovib sellist elukogemust kõigile. "See on oluline, et mõista teisi inimesi ja areneks isiksuseks."

Jõhvi puuetega inimeste päevakeskus on varem võõrustanud vabatahtlikke Saksamaalt, Prantsusmaalt ja Armeenias; Viktoria on järjekorras kuues. Kõik on tulnud vastuvõtva organisatsiooni EstYES kaudu.

Enamikuga on olnud kogemused positiivsed, kinnitas Ida-Virumaa puuetega inimeste koja tegevjuht Kaia Kald-

vee. Probleeme oli vaid ühe Prantsuse noormehega, kellel oli palju terviseprobleeme, mida ta ankeedis maha salgas, ning kes ei osanud õieti inglise keelt.

Tahab tagasi

Seevastu Armeenia neiu hakkas Eestis sedavõrd meeldima, et ta otsib nüüd võimalusi tagasi tulla.

"Ta ütles, et muutus kümne kuuga eestlaseks. Armeenias on harjunud kõik külge külge kõrval toimetama ja ta ei saa-

nud alguses aru, miks Eestis istuvad inimesed kaugliinibussis ühekaupa. Hiljem hakkas ta seda nautima, et ei pea kogu aeg jagama ruutmeetrit kümne inimesega. Tema järele avas meie silmi selles, et õppisime ka ise palju rohkem hindama kohta, kus elame," rääkis Kaldvee.

Idast tulnud vabatahtlike puhul tõi Kaldvee esile seda, et tänu vene keele oskusele sulandusid nad esimesest päevast. Neil, kes ei oska kohalike keeli, läheb mingi aeg kaduma, sest nad ei suuda end nii hästi selgeks teha ega tabada, mida neilt oodatakse.

"Ma ei tegeleks vabatahtlike vastuvõtmisega, kui ei tunneks, et ise sellest midagi saame. Näiteks on klientide inglise keele oskus paranenud. Teiseks toovad noored värsked mõtteid ja oskusi: kellel on kunsti-, kellel muusikaanne. Üks Prantsuse noormees õpetas meile kõigile märkamist ja hoolimist. Ta oli selline, kes lennalt kõike nägi," märkis Kaldvee.

SIRLE SOMMER-KALDA



Viktoria Salomatina teeb Jõhvi puuetega inimeste päevakeskuses kõike, mis tal on vaja, viib läbi ka muusikatundi.

MATTI KÄMÄRA